

Paluu politiikkaan

Yhteiskunta ei muodostu yksilöistä.

Mihin luokkaan kuulun?

Julkaistu **5.2.2021**

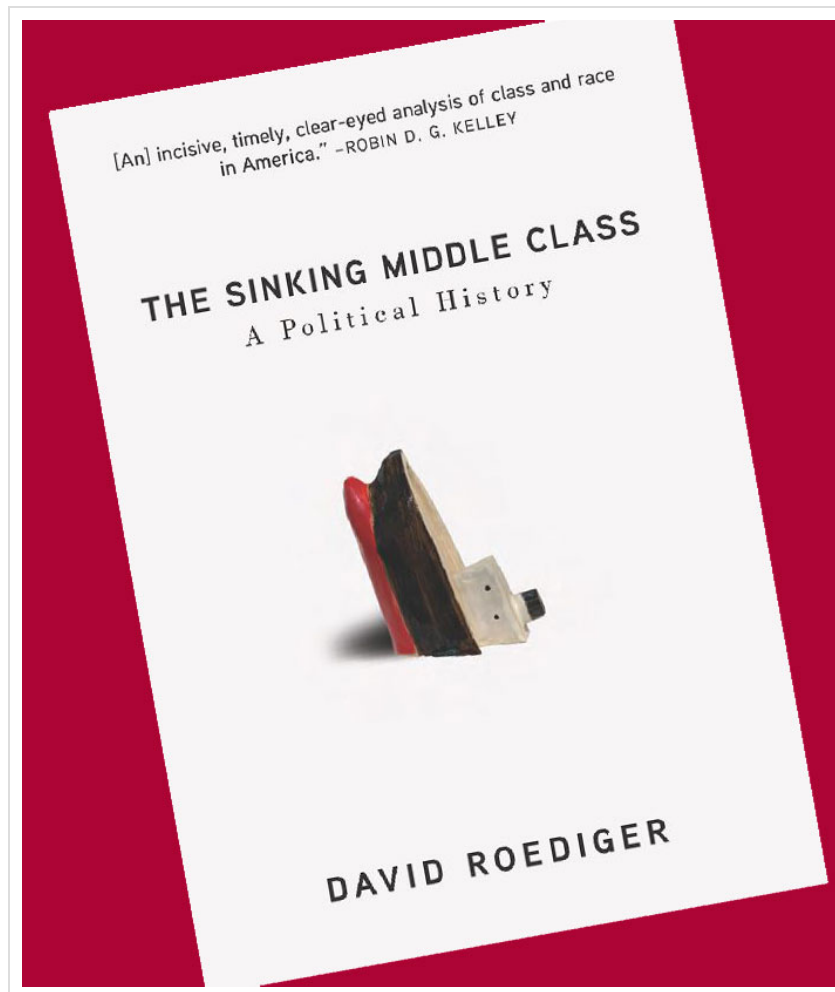
”Kun sinä olet sosiologi, niin sanopa, mihin luokkaan minä kuulun?” Kysymys yllätti minut täysin. Kysyjä oli nuori nainen, joka oli kanssani samassa hankkeessa. Hän oli tuntiopettaja, viimeisteli pro-gradua yliopistolle ja teki haastatteluja tallentaen teollista perinnettä. Olin tietysti lukenut marxilaista luokkateoriaa ja keskustelua kerrostumista ja luokan käsitteen tarkennuksista, mutta silti kysymys tuli kuin menneisyydestä. Kuinka on mahdollista, että 2010-luvulla nuori nainen kysyy tällaista? Yli 20 vuoteen luokista ei ollut juuri puhuttu, kuin enintään kuvattaessa sukupolven sosiaalista nousua ”luokkaretkenä”.

Kun olin jo kirjoittanut Göran Therbornin esittämästä eriarvoisuuden kolmijaosta, huomasin, että ei siinäkään varsinaisesti luokista puhuttu. Nuo kolme eriarvoisuuden muotoa, elinolot, kohtelu ja voimavarat, ovat yhteiskunnan pinnanmuodostumia. Niiden alla jylläävät talouden mannerlaatat, joiden liikkeet siirtelevät voimavaroja eri ryhmien haltuun ja tuottavat erilaisia elinoloja, joissa ihmiset yrittävät selviytyä ”kukin yksilöllisistä lähtökohdista käsin”. Talous myös rakentaa ja rahoittaa instituutioita ja toimintatapoja, jotka tuottavat eriarvoista kohtelua mitä kummallisimmista syistä.

Silmään oli osunut myös Minja Koskelan kommentti Kansan Uutisissa, että emme osaa puhua luokista. Duunareistakin puhuvat vain perussuomalaiset ja hekin väärällä tavalla. Koskela kirjoittaa: *”Jos me haluamme tehdä politiikkaa, joka hyödyttää kaikkia, meidän pitää pystyä nimeämään ne ihmiset, joille politiikkaa tehdään.”*

Tähän samaan mielentilaan kolahti kirjainos amerikkasta. David Roediger on kirjoittanut kirjan keskiluokan historiasta. Olen vasta aloittanut sen (”The Sinking Middle Class. A Political History”) lukemisen, mutta heti aloituksessa on yllättävän koskettava lainaus dystopiakirjailija George Orwellilta. Roediger ei mainitse, mistä lainaus on peräisin. Orwell kirjoitti paljon sekä journalistina että kaunokirjailijana. Hän koki asemansa ristiriitaisena ja kaipasi yhteyttä työväenluokkaan. Kas näin hän kuvaa keskiluokan poliittista ahdistusta (suomennoksen virheet ovat omiani):

“Ehkäpä sitten tämä luokkaennakkoluulojen kurjuus hiljalleen häviää ja me tämän vajoavan keskiluokan jäsenet – yksityisopettajat, nälkäänäkevät free-lance toimittajat, everstin vanhaksi piiksi jäänyt tytär, – työtön Cambridgen maisteri, laivastoupseeri ilman laivaa, kanslistit, virkamiehet, kaupparatsut, kolme konkurssia tehneet kangaskauppiat maaseutukaupungeissa – voimme vajota suuremmitta taisteluita osaksi työväenluokkaa, mihin me kuulumme, ja ehkä sitten, kun sinne pääsemme, siellä ei olekaan niin kauheaa kuin olemme pelänneet, sillä loppujen lopuksi, meillä ei ole muuta menetettävää kuin sievistelevä puhetaipamme.”

Kategoria(t): **politiikka**. Avainsanat(t): **eriarvoisuus, luokkateoria**. Kirjoittaja: **Jukka Oksa**.
Lisää **kestolinkki** [<https://paluupolitiikkaan.fi/?p=122>] kirjanmerkkeihisi.